

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/329/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812202891
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812202891.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovvej v právnej veci navrhovateľa X. V. L. so sídlom F., T. 5, K. XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou M. V., s.r.o. so sídlom F., T. 5, K. XX XXX XXX proti odporkyni L. C., bytom T., ul. A. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne A. na ochranu občana spotrebiteľa Q., so sídlom T., W.. N. 5, K. XX XXX XXX zastúpeného JUDr. E. Z., advokátom so sídlom N., ul. J. V. X/A, o zaplatenie 419,23 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. februára 2013, č. k. 9C/28/2012-123 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 37,69 eur, k rukám advokáta JUDr. E. Z., do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal proti odporkyni zaplatenia sumy 419,23 eur s príslušenstvom. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, a to trovy právneho zastúpenia vo výške 112,71 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Vychádzal zo zistenia, že dňa 29.11.2004 uzavrela odporkyňa so Slovenskou sporiteľňou, a.s. úverovú zmluvu na sumu 10.000,- Sk, ktorá bola splatná 28.11.2005. Navrhovateľ uzavrel so Slovenskou sporiteľňou a.s. dňa 12.11.2009 zmluvu o postúpení pohľadávky - istiny 373 eur, ostatné príslušenstvo 155,45 eur, zmluvné omeškanie 52,74 eur, ostatné náklady 16,59 eur, počet dní omeškania 1365 dní. Súd prvého stupňa právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou označenou ako "Úverová zmluva", i keď ide o zmluvu uzavretú podľa ustanovení Obchodného zákonníka, považoval jednoznačne za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy. Súd vzhľadom na právnu úpravu zákona č. 258/2001 Z.z. účinnú v čase uzavretia zmluvy uviedol, že predmetnú zmluvu uzavretú medzi navrhovateľom a odporcom možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Na tomto mieste považoval za potrebné uviesť, že zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis. Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch podľa prvej hlavy ôsmej časti Občianskeho zákonníka. Rovnako na spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka, je potrebné vzhľadom na ich systematické zaradenie do Občianskeho zákonníka, aplikovať všeobecné ustanovenia

o občianskoprávných vzťahoch. V tejto súvislosti ešte súd uviedol, že v zmysle § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinného ku dňu uzavretiu zmluvy, na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, použijú sa primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj táto v čase uzavretia zmluvy platná a účinná norma viedla za použitia výkladového pravidla "argumentum a contrario" súd podporne k záveru, že na spotrebiteľské zmluvy, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka vzťahujú sa príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (nie Obchodného zákonníka). Nakoniec v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa (od akýchkoľvek, t.j. aj od všeobecných ustanovení, a teda i ustanovení o premlčaní). Pokiaľ navrhovateľ predložil dohodu o uznaní záväzku a splátkovom kalendári, k tejto odporkyňa uviedla, že ju s navrhovateľom neuzavrela. Pri splátkach postupovala podľa telefonického dohovoru. Súd bol toho názoru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno o uzavretí predmetnej dohody zo dňa 18.05.2010 s odporkyňou.. Podľa názoru súdu ak popiera účastník pravosť súkromnej listiny, leží dôkazné bremeno ohľadom pravosti na tom účastníkovi, ktorý zo skutočností v listine uvedených vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Súd teda uzavrel, že nebolo preukázané uznanie dlhu odporkyňou a podľa zmluvy z 29.11.2004 bola stanovená konečná splatnosť úveru na 28.11.2005. Preto súd považoval námietku odporkyne ako aj vedľajšieho účastníka, že dlh je premlčaný, za dôvodnú a návrh zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka. Vedľajší účastník uplatnil trovy právneho zastúpenia: za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady 29,88 eur, paušál podľa § 14 ods. 1 písm. a/ Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. 7,63 eur, za vyjadrenie zo 16.10.2012 29,88 eur podľa § 14 ods. 1 písm. b/ citovanej vyhlášky a paušál 7,63 eur, za vyjadrenie z 27.1.2013 - 29,88 eur podľa § 14 ods. 1 písm. b/ citovanej vyhlášky a paušál 7,81 eur, teda spolu trovy právneho zastúpenia 112,71 eur, ktoré mu súd priznal pretože jednotlivé úkony právneho zástupcu vedľajšieho účastníka boli vynaložené účelne a súd návrh zamietol práve z dôvodu premlčania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie a zaviazne vedľajšieho účastníka a odporkyňa na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne, alebo aby rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní namietal, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň odporkyňa potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. V tejto súvislosti poukázal na čl. 3 bod 3.4 Dohody, v ktorej je jednoznačne zrozumiteľne a jasne uvedené: „dlžník vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch“. Pokiaľ ide o tvrdenia odporkyne na pojednávaní, že nepodpísala dohodu, tieto tvrdenia sa nezakladajú na pravde, nakoľko aj voľným okom je zrejmé, že podpis na dohode a podpis na zmluve o úvere sú podpisom jednej osoby, avšak mal za to, že relevantné vyjadrenie k tomu môže poskytnúť len znalec z oblasti grafológie. Zároveň poukázal na skutočnosť, že po podpise dohody odporkyňa uhradila šesť mesačných splátok po 30 eur v zmysle splátkového kalendára uvedeného v dohode. Odporkyňa okrem toho sama potvrdila, že hradila splátky po 30 eur, nakoľko sama požiadala navrhovateľa o poskytnutie splátkového kalendára. Namietal, že súd prvého stupňa vychádzal z jednostranného vyjadrenia odporkyne, pričom vôbec nebral do úvahy relevantné doklady predložené z jeho strany. Dôvodil, že odporkyňa sama požiadala o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach, čo preukazujú aj čiastočne vykonávané úhrady zo strany odporkyne po podpise dohody. Vzhľadom na uvedené je absurdné hovoriť o zhoršení postavenia spotrebiteľa uzatvorením dohody, keďže ide o prejav slobodnej vôle odporkyne, ktorá si je vedomá svojho záväzku, uzavrieť s navrhovateľom predmetnú dohodu a svoj záväzok postupne splatiť v dohodnutých splátkach. V danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Zároveň poukázal na čl. 3 bod 3.4 Dohody, v ktorej odporkyňa potvrdila svoju vedomosť o premlčaní dlhu, tzn. v danom prípade nastali účinky ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka, a to, že záväzok uznaný odporkyňou, čo do dôvodu a výšky v čase uznania trval. Nesúhlasil so zamietnutím žalobného návrhu z dôvodu premlčania, nakoľko je zrejmé, že ak by aj odporkyňa v čase uznania dlhu nevedela o jeho premlčaní, právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej desaťročnej premlčacej doby, v takomto prípade nastupuje. Obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa s ním odporkyňa nemala možnosť oboznámiť a okrem toho

odporkyňa dohodu podpisovala vo svojom bydlisku, teda mala možnosť dohodu si v pokoji prečítať a v prípade, ak mala záujem uzatvoriť dohodu s takýmto obsahom, vysloviť s ňou svoj súhlas svojim podpisom, resp. odmietnuť ju a nepodpísať, ak s jej obsahom nesúhlasila. Ďalej uviedol, že dohodou dochádza k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že odporkyňa je umožnené splácať záväzok v splátkach. Zastával názor, že odporkyňa po tom, čo sa oboznámila s obsahom dohody, svojim podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. Odporkyňa nebola k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútená, uzatvorením predmetnej dohody taktiež nedochádza k zhoršeniu postavenia odporkyne ako spotrebiteľa, ale práve naopak navrhovateľ poskytol odporkyňa možnosť plniť už existujúci splatný záväzok, s plnením ktorého sa odporkyňa dostala do omeškania, v splátkach. Navrhovateľ nesúhlasil ani s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorým bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že združenie nemá vedomosť o prejednávanej príhode a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Z tohto dôvodu zastával názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie, alebo bránenie práva. Mal za to, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu sporu. Rozhodnutím súdu dochádza len k podpore nekorektného postupu zo strany združenia ako vedľajších účastníkov, ktorých prvotný cieľ spočívajúci v ochrane spotrebiteľa ustúpil v snahe o profitovanie z trov právneho zastúpenia, keďže je prinajmenšom pozoruhodné, že združenie na ochranu spotrebiteľa nevstupuje do všetkých konaní, ale len do tých konaní, kde má záruky úspechu vo veci prostredníctvom jednoduchých opakovaných podaní, čo vedie k nehospodárnemu a neúčelnému priznaniu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Vedľajší účastník na strane odporkyne v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že spotrebiteľská právna úprava zahŕňa komplex právnych noriem verejnoprávneho ako aj súkromnoprávneho charakteru. Na úrovni súkromnoprávnej upravujú spotrebiteľské normy okruh všetkých súkromnoprávnych zmluvných vzťahov uzatváraných medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi. V súkromnoprávnej rovine sú ustanovenia spotrebiteľských zmlúv uvedené v Občianskom zákonníku, ako aj v ostatných spotrebiteľských normách, vo vzťahu ku všetkým ostatným súkromnoprávnym predpisom slovenského právneho poriadku ustanoveniami špeciálnymi a v prevažnej miere kogentnými, čo je dané tým, že konkrétne implementujú záväzné európske spotrebiteľské predpisy priamo v našom právnom poriadku. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 18.05.2010 je formulár, ktorý vopred pripravil navrhovateľ ako veriteľ pre odporcu, spotrebiteľa ako dlžníka, prípadne osobu prístupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je vo vzťahu k hlavnej spotrebiteľskej zmluve akcesorickým právnym úkonom, ktorý bezpochyby v rámci predmetu svojho podnikania uzatvára navrhovateľ v právnom postavení dodávateľa s dlžníkom v postavení spotrebiteľa a dohodu tak súd musel podrobiť ako každú spotrebiteľskú zmluvu kontrole v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p. pri náležitej aplikácii spotrebiteľských predpisov. Navrhovateľom predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, ktorý vopred pripravil dodávateľ pre spotrebiteľa a spotrebiteľ nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Taktó predformulovaná dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Navrhovateľ vo formulárových dohodách teda necháva dlžným spotrebiteľom uznávať pohľadávky v rozsahu takej sumy, na ktorú nemá v celom rozsahu platný právny titul, t. j. suma dlhu je vyššia ako skutočná pohľadávka podložená platným právnym titulom. Ďalej uviedol, že navrhovateľ chce uzatvorením dohody pre potreby súdneho konania navodiť dojem perfektosti pôvodných zmlúv a získať titul aj na vymáhanie súm, na ktoré nemá právny nárok, a ktorých zaplatenie právnomu predchodcovi navrhovateľa zakladá spotrebiteľovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Hoci v predmetnej veci si navrhovateľ

uplatňuje pohľadávku zo spotrebiteľského úveru poskytovaného bankou, nemôže samotná skutočnosť, že úver poskytovala banka a priori prinášať právny záver, že takáto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Zastával názor, že pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými sa spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa. Je zjavné, že pracovníci navrhovateľa sú pri získavaní podpisov na formulárových dohodách mimoriadne úspešní a pravdepodobne aj mimoriadne motivovaní svojim zamestnávateľom. Navrhovateľ sa v rámci predmetu podnikania dlhodobo zaoberá inkasovaním pohľadávok a takáto činnosť zahŕňa aj celé spektrum mimosúdnych úkonov, ktorých cieľom je, aby sa dosiahla úhrada pohľadávky bez súdneho konania. Je známou skutočnosť, že priemerný spotrebiteľ je nielen právne neznalý a neinformovaný, ale je súčasne mimoriadne manipulovateľný v situácii, pokiaľ sa dostane pod psychický tlak a sú u neho vyvolané emócie, strachu a obáv, čo školená osoba pracujúca pre inkasnú spoločnosť dokáže v rámci štandardizovanej procedúry bez ťažkosti dosiahnuť vhodným vystupovaním pri použití správnych slovných formulácií v určitom poradí. Pracovníci navrhovateľa podpisovaním formulárových dohôd postupujú plošne non lege artis a dlžníkov nepoučujú o premlčaní záväzku, resp. už vôbec nie o podstate samotného premlčania; nakoľko ani samotní pracovníci navrhovateľa o premlčaní záväzkov nemajú žiadnu vedomosť. Mal za to, že navrhovateľ sa v predmetnej veci nemôže dovoľávať platnosti predloženej formulárovej dohody a teda ani právnych účinkov z nej plynúcich ani s poukazom na princíp „ignorantia juris non ex cusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalovaného spotrebiteľa. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa o priznaní náhrady trov konania uviedol, že súd pri priznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou súdneho dvora EÚ, v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a Slovenskou právnou teóriou. Poukázal na to, že právna pomoc poskytovaná so strany združení sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti. Ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na plnú náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov zo strany združenia. V predmetnej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, teda je nutné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. Pozitívny zásah štátu realizuje zákonodarná moc spotrebiteľskou právnou úpravou, avšak nezastupiteľnú úlohu pri napĺňaní cieľov EÚ v rámci ochrany spotrebiteľa musí zohrávať aj súdna moc náležitou aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vstupujú na ochranu spotrebiteľov. Uplatnil si náhradu trov konania vo výške 37,69 eur. Vedľajší účastník v písomnom doplnení vyjadrenia k odvolaniu uviedol, že každá zmluva o úvere bez ohľadu na formu a typ spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k vyjadreniu vedľajšieho účastníka k odvolaniu uviedol, že trvá na podanom odvolaní a žiada, aby odvolací súd jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že odporkyňa dňa 29.11.2004 uzavrela so Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava Zmluvu o kontokorentnom úvere, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach, pričom konečná splatnosť úveru bola dohodnutá ku dňu 28.11.2005. Navrhovateľ uzavrel so Slovenskou sporiteľňou a.s. dňa 12.11.2009 zmluvu o postúpení pohľadávky, na základe ktorej nadobudol pohľadávku voči odporkyni - istinu 373 eur, ostatné príslušenstvo 155,45 eur, zml. omešk. 52,74 eur, ostatné náklady 16,59 eur. Podľa tvrdení navrhovateľa dňa 18.05.2010 uzavrel s odporkyňou dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorou odporkyňa uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči navrhovateľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom, a to Slovenskou sporiteľňou, a.s., pričom dlžná suma pozostávala z istiny vo výške 373 eur, príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie vo výške 89,88 eur. V dohode o uzavretí splátkového kalendára v bode 3 je prehlásenie, že dlžník má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Odporkyňa v konaní pred súdom prvého stupňa poprela podpísanie dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, pričom tvrdila, že navrhovateľovi splácala pohľadávku v mesačných splátkach na základe telefonického dohovoru s pracovníčkou navrhovateľa. Súd prvého

stupňa bol toho názoru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno o uzavretí predmetnej dohody zo dňa 18.05.2010 s odporkyňou. Podľa názoru súdu ak účastník popiera pravosť súkromnej listiny, leží dôkazné bremeno ohľadom pravosti na tom účastníkovi, ktorý so skutočnosťí v listine uvedených vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Súd prvého stupňa teda uzavrel, že nebolo preukázané uznanie dlhu odporkyňou a podľa zmluvy z 29.11.2004 bola stanovená konečná splatnosť úveru na deň 28.11.2005. Z týchto dôvodov vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania zo strany odporkyne ako aj vedľajšieho účastníka dospel k záveru, že dlh je podľa § 101 Občianskeho zákonníka premlčaný, a preto návrh zamietol.

Odvolaací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že na daný právny vzťah je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka vzhľadom na to, že zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi dňa 29.11.2004 je typizovanou spotrebiteľskou zmluvou. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Odporkyňa je a aj v čase uzavretia zmluvy bola spotrebiteľom, pretože nebolo preukázané, že by pri uzavieraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Na druhej strane, navrhovateľ pri uzavieraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, ako to vyplýva z výpisu obchodného registra. Aj keď zmluva o úvere bola uzavretá medzi účastníkmi podľa §§ 497 až 507 Obchodného zákonníka je potrebné na právny vzťah, ktorého účastníkom bola odporkyňa ako spotrebiteľ prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ako už bolo vyššie konštatované medzi odporkyňou a právnym predchodcom navrhovateľa bola dohodnutá konečná splatnosť úveru ku dňu 28.11.2005, pričom od tejto doby začala plynúť navrhovateľovi podľa § 101 Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde, ktorá uplynula dňa 28.11.2008. Navrhovateľ podal návrh na súde prvého stupňa dňa 20.02.2012 a vzhľadom k tomu, že odporkyňa a vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania, bol návrh navrhovateľa z dôvodu premlčania dlhu nedôvodný. Navrhovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa dôvodil, že s odporkyňou uzavrel dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 18.05.2010, na základe ktorej začala plynúť nová desaťročná premlčacia doba. Odporkyňa poprela uzavretie dohody s navrhovateľom, dôvodila, že predmetnú dohodu nepodpísala. Doznala však, že navrhovateľovi splácala pohľadávku v mesačných splátkach, avšak na základe telefonického dohovoru. Vzhľadom na tieto rozporné tvrdenia medzi účastníkmi sa odvolaciemu súdu javilo nevhodné nariadiť vo veci znalecké dokazovanie grafológom za účelom overenia pravosti podpisu odporkyne na dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Aj za predpokladu, že by odporkyňa podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku súdna prax už zaujala stanovisko, že pri uzatváraní týchto dohôd zo strany navrhovateľa došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá je spôsobilá podstatným spôsobom narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa. Je nepochybné, že právny vzťah medzi účastníkmi je vzťah so spotrebiteľskej zmluvy, a preto je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia, ktoré spravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Súdna prax vychádza zo stanoviska, že dohoda o splátkach je typicky formulárovým ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s podstatnou rozhodcovskou klauzulou. Aj v danom prípade dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku predloženú navrhovateľom, treba považovať za formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok navrhovateľa vo forme povolenia splátok dlhu, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Z jej textu je zrejmé, že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Na základe prípadov z praxe možno konštatovať, že ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný predovšetkým veriteľom a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť. Pokiaľ by aj odporkyňa podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu, v ktorej je uvedené, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, takáto dohoda je považovaná v praxi súdov Slovenskej republiky za rozpornú s dobrými mravmi. Text dohody je podpísaný na dopredu navrhovateľom pripravený formulár, vytlačený drobným písmom, ktorého obsah nemôže spotrebiteľ ovplyvniť. Vychádzajú z zásady ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu do bodu 3 dohody obsahovo označené ako „forma splatenia záväzku“ zavádzajúce, a preto napĺňa kritériá nekalej obchodnej praktiky. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že predložené uznanie dlhu zo strany navrhovateľa je aj neurčitým právnym úkonom, keď z neho nie je zrejma celková výška uznaného dlhu, keďže nie je špecifikovaná

výška príslušenstva pohľadávky. Jedná sa o neurčitý právny úkon, ktorý je v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný. Z tohto dôvodu boli preto odvolacie námietky navrhovateľa o platnosti uzavretej dohody o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku nedôvodné. Za daného stavu potom súd prvého stupňa správne postupoval, keď návrh navrhovateľa zamietol.

Odvolací súd vyhodnotil odvolanie navrhovateľa ako nedôvodné aj v časti, v ktorej napadol výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania. Je nesporné, že v konaní mala odporkyňa ako aj vedľajší účastník, ktorý vystupoval na jej strane úspech, a preto im v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. patrí aj náhrada trov konania. Odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, preto jej súd prvého stupňa náhradu trov konania nepriznal. Vedľajší účastník bol v konaní zastúpený advokátom, ktorému súd priznal odmenu za právne zastúpenie v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z.. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. V ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď im umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi, zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa. V zmysle ustanovenia § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Z citovaných ustanovení teda vyplýva rovnaké právo účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka, nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátom, pretože zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal. Napokon súdna prax už k otázke priznania trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi zaujala kladné stanovisko.

Odvolací súd z týchto dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Úspešnej odporkyne nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko odporkyňa takýto návrh podľa § 151 ods. 1 O.s.p. nepodala.

Úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne v odvolacom konaní bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p. vo výške 37,69 eur. Trovy vedľajšieho účastníka spočívajú v trovách právneho zastúpenia, a to za jeden úkon právnej služby po 29,88 eur (vychádzajúc z hodnoty predmetu odvolacieho konania 419,23 eur) podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z. z. v platnom znení, režijný paušál 7,81 eur, spolu 37,69 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.